EB Akademi

222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu

Hap Bilgiler · EKYS 2027

www.evrakburada.com/222-sayili-kanun-konu-anlatimi

evrakburada.com

1 Kanunun Kimliği, Tanımı ve Mecburi Öğrenim Çağı

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu — Kabul: **5 Ocak 1961** · Resmî Gazete: **12 Ocak 1961**, sayı 10705. Kanunu (metindeki ifadeyle) **Bakanlar Kurulu** yürütür (md. 91).

Ezber: 1961 · 6-14 yaş · **31 Aralık / 72 ay** · Devlet okulunda **parasız** · resmî **veya özel Türk** okulu.

2 İlköğretim Kurumları ve Okul Türleri

Mecburi olanlar (md. 6/a)	İsteğe bağlı olanlar (md. 6/b)
• İlköğretim okulları (**gündüzlü, pansiyonlu, yatılı** ve **gezici** okullar) • **Yetiştirici ve tamamlayıcı** sınıflar ve kurslar • **Özel eğitime muhtaç** çocuklar için okul ve sınıflar	• **Okul öncesi** eğitim kurumları • **Tamamlayıcı** sınıflar ve kurslar

3 Görevliler, Tatil ve Öğretmenin Görevleri

md. 14 — İlköğretim kurumlarında bulunan görevliler: a) **müdür ve müdür yardımcıları** · b) öğretmenler: **sınıf, branş, okul öncesi, özel eğitim** öğretmenleri ile **gezici öğretmenler** ve **usta öğreticiler** · c) **rehberlik uzmanları** · d) sağlık, teknik, genel idare ve yardımcı hizmetler personeli. Görevlilerin nitelik, görev, yetki ve atanma esasları **yönetmelikle** belirlenir.

Dikkat — taşınan hükümler: 43. maddenin (a) bendi (öğretmenlerin yaz tatilinde aralıksız iki ay izni) ve (c) bendi (müdür ve müdür yardımcılarının izinlerini tatil aylarında sırayla kullanması) **15.04.2020 tarihli 7243 sayılı Kanunla 222'den çıkarıldı**, aynı Kanunla **1739 sayılı Kanunun 50/A maddesine** taşındı. Yani hükümler yürürlükte; dayanağı artık **1739 md. 50/A**.

4 Kayıt ve Kabul

Hüküm	Ayrıntı
Muhtarın çizelgesi (md. 48)	Derslerden **en az 15 gün önce**, muhtar okul müdürüyle iş birliği yaparak çağ nüfusundaki çocukların künyesini gösteren **3 nüsha** çizelge hazırlar: biri okul idaresine, biri **ilçe eğitim müdürlüğüne**, biri muhtarda kalır.
Yazdırılmayan çocuk (md. 48)	Okul müdürü **kendiliğinden** kaydeder ve veliye bildirir; yine gelmezse **devamsız öğrenci** gibi işlem yapılır.
Kimliği olmayan çocuk (md. 49)	Yaşı, çocuk görülerek **ihtiyar kurulunca** belirlenir ve çizelgeye yazılır.
Öğrenci sayısı (md. 50)	Birleştirilmiş sınıflar dâhil bir öğretmene düşen öğrenci **40'tan fazla olamaz**.
İlköğretim haftası (md. 51)	Her yıl **Eylül ayının üçüncü haftası**.

5 Okula Devam, İzin ve Devamsızlık Süreci

Üçler kuralı: veli özrü **3 günde** bildirir · muhtar/mülki amir **3 günde** tebliğ eder · muhtarın çizelgesi **3 nüsha**.

evrakburada.com

6 İdari Para Cezaları ve Çalıştırma Yasağı

Fiil	Ceza (Kanun metnindeki tutar)	Madde
Tebliğe rağmen çocuğunu okula göndermeyen veli/vasi	Devam etmediği **her gün için 15 TL**	56
Bu cezaya rağmen yine göndermeyen ya da göndermeme sebebini bildirmeyen	**500 TL**	56
Okul idaresi ve mülki amirliğin sorularına cevap vermekten kaçınan ya da gerçeğe aykırı beyanda bulunan	**100 TL**	57
Çalıştırma yasağına ve izinsiz kurs/dershane yasağına aykırı davranan	**400 TL'den 1.000 TL'ye kadar**	59

Cezayı kim verir? Bu Kanundaki idari para cezalarını **mahallî mülki amir** verir (md. 59). Tutarlar 2008'de 5728 sayılı Kanunla belirlenmiştir; uygulamada Kabahatler Kanunu gereği her yıl yeniden değerleme oranında güncellenir. Sınavda Kanun metnindeki tutarlar sorulur.

7 Okul Arsası, Arazi ve Bina İşleri

8 İlköğretimin Gelir, Giderleri ve Planlama

Gelir kaynağı (md. 76)	Oran / ayrıntı
a) Devlet bütçesinden yardım	Her yıl Devlet gelirlerinin **%3'ünden az olmamak** üzere
b) Özel idare bütçeleri	Yıllık gelirlerinin **en az %20'si** (1960'taki tutardan az olmamak üzere)
d) Köy bütçeleri	Genel gelirlerinin **en az %10'u** (okul arazisi ve uygulama bahçesi gelirleri hariç)
e) Para cezaları	Bu Kanuna göre verilen cezalar
f-j) Diğer	Vakıf gelirleri, bağış ve vasiyetler (resim ve harçtan muaf), faizler, hurda ve enkaz satışı, müteahhit gecikme tazminatları

Yüzde ezberi: Devlet **%3** (ilk 10 yıl) → **%2** · özel idare **%20** · köy **%10** · harcama dağılımı **%70 / %30** · personel gideri en fazla **%30** · kereste temettü hissesi **%10 alınmaz**.

evrakburada.com

★ 222 İlköğretim ve Eğitim Kanunu — Sınavda En Vurucu Noktalar

Son tekrar listesi

1. Kabul **5 Ocak 1961**; mecburi çağ **6-14** (7180); ilköğretim **4+4** zorunlu (6287); ilkokul ve ortaokul **bağımsız** kurulur.
2. Türk çocuklar ilköğrenimini **resmî veya özel Türk** okullarında yapar. Okul öncesi ile tamamlayıcı sınıf/kurslar **isteğe bağlı**.
3. Gruplaştırma yoksa **yatılı bölge okulu veya gezici okul** (gezici öğretmen); şehirde ihtiyaca göre **yatılı/pansiyonlu** okul.
4. Öğretim yılı: derslerden **1 hafta önce** başlar, son sınıf sınavlarının bittiği gün biter; yaz tatili sınavların bitiminden yeni yıla kadar.
5. Muhtar çizelgeyi derslerden en az **15 gün** önce, **okul müdürüyle**, **3 nüsha** hazırlar.
6. Kaydı yapılmayan çocuğu okul müdürü **kendiliğinden kaydeder**; gelmezse **devamsız öğrenci** işlemi.
7. Nüfus kaydı olmayanın yaşını **ihtiyar kurulu** çocuğu görerek belirler. Bir öğretmene en çok **40** öğrenci.
8. İlköğretim haftası **Eylülün 3. haftası**. Veli özrü **3 gün** içinde bildirir.
9. Ölüm, düğün, askere gitme gibi sebeplerle yılda **15 gün** izin; hastalık, sel, kar, deprem, yangında öğrenci **izinli sayılır**.
10. Devamsızlık sebebi giderilemezse köyde **muhtara**, diğer yerde **mülki amire** bildirilir; tebliğ **3 gün** içinde.
11. İdari para cezalarını **mahallî mülki amir** verir (tutarlar 5728 ile).
12. Okula devam etmeyen çağdaki çocuk **hiçbir işte çalıştırılamaz**; devam eden **ders saatleri dışında** çalışabilir; izinsiz kurs/dershaneye kabul yasak.
13. Meyhane, bar, oyun salonu okula kapıdan kapıya en az **100 metre** (turistik yörede tatilde aranmaz).
14. Arsa komisyonu başkanı **ilçe eğitim müdürü**; köy okulu arazisi **köy tüzel kişiliği**, şehir okulu **özel idare**.
15. Uygulama bahçesi **2-10 dekar**, öğretmen bahçesi **500-1.000 m²** (parasız, kiralanamaz), gelir getirici toprak en çok **50 dekar**.
16. Köy öğretmen konutu **parasız** tahsis edilir; şehirdekilerin kirası **il daimi komisyonu**nca belirlenir.

Sayı	Ne?
15 gün	Muhtar çizelgesi / yıllık öğrenci izni
3 gün	Velinin özür bildirimi / tebliğ
40	Bir öğretmene düşen en çok öğrenci
100 m	Eğlence yerlerinin okula uzaklığı
%20 / %10	Özel idare / köy bütçesinden ilköğretim payı (MEB ödeneği ilk 10 yıl %3, sonra en az %2)

Karıştırılanlar / soru tuzakları

1. Kaydı yapılmayan çocuk için **müdür kendiliğinden kaydeder**; valiliği beklemez.
2. Tatile çıkmak izin sebebi **değildir**.
3. Cezayı okul müdürü değil **mülki amir** verir.

evrakburada.com